

Briuselis, 2013 07 26
COM(2013) 554 final

2013/0268 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo
sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

1.1. Bendrosios aplinkybės

Tarybos reglamentu (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (toliau – Reglamentas „Briuselis I“) nustatytos valstybių narių teismų tarptautinės jurisdikcijos nustatymo taisyklės ir lygiagrečios bylos nagrinėjimo skirtingų valstybių narių teismuose prevencijos taisyklės. Juo taip pat nustatytos nacionalinių teismų sprendimų pripažinimo ir vykdymo kitose valstybėse narėse taisyklės. Be kitų klausimų, jis apima bylinėjimąsi intelektinės nuosavybės teisių, įskaitant patentus, srityje. 2012 m. gruodžio 12 d. buvo priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo¹ (toliau – naujos redakcijos Reglamentas „Briuselis I“), kuriuo buvo naujai išdėstytas Reglamentas (EB) Nr. 44/2001. Reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 bus taikomas nuo 2015 m. sausio 10 d.

2012 m. gruodžio mėn. buvo susitarta dėl vadinamojo patentų paketo – teisėkūros iniciatyvos, kurią sudaro du reglamentai² (toliau – bendrųjų patentų reglamentai) ir tarptautinis susitarimas (toliau – Susitarimas dėl bendro patentų teismo, BPT susitarimas), ir kuri sudaro sąlygas sukurti Europos Sąjungoje bendrą patentinę apsaugą.

Bendrųjų patentų reglamentai buvo priimti 25 valstybių narių (visų valstybių narių, išskyrus Italiją ir Ispaniją) tvirtesnio bendradarbiavimo būdu. BPT susitarimą 2013 m. vasario 19 d. pasirašė dauguma valstybių narių. Pradėjus taikyti reglamentus, bendrąjį Europos patentą – nuosavybės teisės dokumentą, užtikrinantį vienodą išradimo apsaugą visose 25 valstybėse narėse, bus galima gauti „vieno langelio“ principu, sutaupant sąnaudų ir sumažinant administracinę naštą.

BPT susitarimo 89 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad susitarimas negali įsigalioti iki įsigalios naujos redakcijos Reglamento „Briuselis I“ pakeitimai, kuriais reglamentuojamas abiejų šių teisės aktų santykis. Šių pakeitimų tikslas dvejopas. Pirmiausia pakeitimais siekiama užtikrinti BPT susitarimo ir naujos redakcijos Reglamento „Briuselis I“ tarpusavio atitikimą ir, antra, išspręsti konkretų klausimą dėl jurisdikcijos taisyklių ne Europos Sąjungos valstybėse esančių atsakovų atžvilgiu.

2012 m. spalio 15 d. visos trys valstybės narės, kurios yra 1965 m. kovo 31 d. Sutarties dėl Beniliukso Teisingumo Teismo įsteigimo ir statuto susitariančiosios šalys, pasirašė protokolą, kuriuo minėta sutartis iš dalies keičiama. Beniliukso Teisingumo Teismas yra bendras Belgijos, Liuksemburgo ir Nyderlandų teismas, kurio uždavinys – užtikrinti vienodą Beniliukso valstybėms narėms bendrų taisyklių, susijusių su įvairiais klausimais, tokiais kaip intelektinė nuosavybė (visų pirma, tam tikros teisių rūšys, susijusios su prekių ženklais, pavyzdžiais ir dizainu), taikymą. Iki šios dienos Beniliukso teismo uždavinys iš esmės yra priimti prejudicinius sprendimus dėl šių taisyklių aiškinimo. Tačiau 2012 m. protokolu sukuriamą galimybę išplėsti Beniliukso Teisingumo Teismo kompetenciją, apimant jurisdikciją konkrečiais Reglamento „Briuselis I“ taikymo srities klausimais. Ši galimybė gali

¹ OL L 351, 2012 12 20, p. 1.

² Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1257/2012, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas kuriant bendrą patentinę apsaugą, OL L X; Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1260/2012, kuriuo įgyvendinamas su taikoma vertimo tvarka susijęs tvirtesnis bendradarbiavimas kuriant bendrą patentinę apsaugą, OL L

būti įgyvendinta peržiūrėjus atskirus Beniliukso valstybių narių tarpusavio susitarimus konkrečiais klausimais; šiuo pakeitimu jurisdikcija iš nacionalinių teismų praktiškai perduodama Beniliukso Teisingumo Teismui. Dėl to, analogiškai BPT susitarimui, Beniliukso sutarties protokolas reikalauja, kad būtų pakeistas naujos redakcijos Reglamentas „Briuselis I“, siekiant, visų pirma, užtikrinti pataisytos sutarties ir naujos redakcijos Reglamento „Briuselis I“ tarpusavio atitiktį ir, antra, išspręsti bendrą jurisdikcijos taisyklių ne Europos Sąjungos valstybėse esančių atsakovų atžvilgiu poreikio klausimą.

1.2. Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Visų pirma, šiuo pasiūlymu siekiama sudaryti galimybę įsigaliooti BPT susitarimui. BPT susitarimo 89 straipsnio 1 dalimi susitarimo įsigaliojimas priklauso nuo Reglamento (EB) Nr. 1215/2012 pakeitimo. Be to, pasiūlymu siekiama užtikrinti šio susitarimo ir 1965 m. Beniliukso sutarties atitiktį Reglamentui „Briuselis I“.

Bendras patentų teismas bus tam tikroms valstybėms narėms bendras teismas, ir jį saistys tie patys įpareigojimai pagal Sąjungos teisę kaip ir bet kurį kitą nacionalinį teismą. Bendras patentų teismas turės išimtinę kompetenciją (tokiu būdu pakeisdamas nacionalinius teismus) Susitarimu dėl bendro patentų teismo reglamentuojamais klausimais. BPT susitarimu reglamentuojamas vidinis kompetencijos pasidalijimas tarp skirtingų Bendro patentų teismo padalinių ir Bendro patentų teismo sprendimų vykdymas susitariančiosiose valstybėse narėse. Beniliukso Teisingumo Teismas lygiai taip pat yra tam tikrų valstybių narių bendras teismas, kuris turės jurisdikciją klausimais, kuriuos apibrėš susijusios susitariančiosios valstybės narės.

Siekiant užtikrinti jungtinį ir nuoseklų pirmiau nurodytų susitarimo bei protokolo ir naujos redakcijos Reglamento „Briuselis I“ taikymą, būtina naujos redakcijos Reglamente „Briuselis I“ išspręsti šiuos klausimus:

1. Reglamento tekste patikslinti, kad Bendras patentų teismas ir Beniliukso Teisingumo Teismas yra Reglamentu „Briuselis I“ nustatyti teismai;
2. patikslinti jurisdikcijos taisyklių Bendro patentų teismo ir Beniliukso Teisingumo Teismo atžvilgiu veikimą, kiek tai susiję su atsakovais, kurių gyvenamoji vieta (buveinė) yra valstybėse narėse. Sukurti vienodas tarptautinės jurisdikcijos taisykles trečiųjų valstybių atsakovų atžvilgiu, taikomas prieš juos iškeltose bylose Bendrame patentų teisme ir Beniliukso Teisingumo Teisme tais atvejais, kai pačiame Reglamente „Briuselis I“ nenustatyta tokių taisyklių, tačiau pateikiama nuoroda į nacionalinę teisę;
3. apibrėžti *lis pendens* ir susijusių ieškinių taisyklių taikymą Bendro patentų teismo ir Beniliukso Teisingumo Teismo, iš vienos pusės, ir valstybių narių, kurios nėra atitinkamų tarptautinių susitarimų susitariančiosios šalys, iš kitos pusės, atžvilgiu. Taip pat apibrėžti šių taisyklių taikymą pereinamuoju laikotarpiu, nurodytu BPT susitarimo 83 straipsnio 1 dalyje; taip pat
4. patikslinti pripažinimo ir vykdymo taisyklių taikymą santykiuose tarp valstybių narių, kurios yra atitinkamų tarptautinių susitarimų susitariančiosios šalys, santykiams su kitomis valstybėmis narėmis.

Išsamus sprendinių klausimų paaiškinimas pateikiamas 3 punkte žemiau („Teisiniai pasiūlymo aspektai“).

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Prieš priimant patentų paketą dėl jo buvo plačiai konsultuotasi. Šių konsultacijų metu išryškėjo plati parama ne tik bendrojo patentų, bet ir bendro jurisdikcinio režimo sukūrimui. Šiuo pasiūlymu sudaromos sąlygos įsigalioja BPT susitarimui, kaip numatyta to susitarimo 89 straipsnio 1 dalyje. Kadangi protokolai, kuriuos pakeičiama 1965 m. Sutartis dėl Beniliukso Teisingumo Teismo, kelia tuos pačius klausimus kaip ir Susitarimas dėl bendro patentų teismo, abu pakeitimai turėtų būti padaryti vienu metu. Kalbant apie jurisdikcijos taisyklės trečiųjų valstybių atsakovo atžvilgiu, šis klausimas buvo išsamiai įvertintas Komisijos poveikio vertinime, pateiktame su teisėkūros pasiūlymu, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (toliau – Briuselis I)³. Šis vertinimas buvo susijęs su jurisdikcijos trečiųjų valstybių atsakovo atžvilgiu apskritai derinimu; šio vertinimo išvados *a fortiori* yra svarbios šiuo pasiūlymu numatomo riboto derinimo požiūriu.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Siūlomi tokie naujos redakcijos Reglamento „Briuselis I“ pakeitimai:

- nuostatos dėl BPT susitarimo ir 1965 m. Beniliukso sutarties protokolo, iš vienos pusės, ir Reglamento „Briuselis I“, iš kitos pusės, santykio;
- nuostatos, kuriomis papildomos vienodos jurisdikcijos taisyklės, taikomos trečiųjų valstybių atsakovams civilinėse ir komercinėse bylose, iškeliose Bendrame patentų teisme ir Beniliukso Teisingumo Teisme BPT susitarimo arba 1965 m. Beniliukso sutarties protokolo reglamentuojamais klausimais.

Šie pakeitimai sujungiami keturiose naujose nuostatose – Reglamento „Briuselis I“ 71a–71d straipsniuose.

3.1. Aiškus Bendro patentų teismo ir Beniliukso Teisingumo Teismo priskyrimas teismams taikant naujos redakcijos Reglamentą „Briuselis I“

Dėl Bendro patentų teismo vidinio kompetencijos pasidalijimo atsakovui gali tekti atvykti į padalinį, esantį ne toje valstybėje narėje, kurioje yra pagal Reglamento „Briuselis I“ taisyklės paskirtas teismas. Pavyzdžiui, Nyderlandų kilmės atsakovas, tikėjęsis, kad byla jam bus iškelta jo gyvenamojoje vietoje arba buveinėje pagal naujos redakcijos Reglamento „Briuselis I“ 4 straipsnio 1 dalį, gali būti paduotas į teismą kompetentingame centriniame, regioniniame arba vietos padalinyje, kuris gali būti įsikūręs Prancūzijoje, Vokietijoje arba Jungtinėje Karalystėje (arba bet kurioje kitoje valstybėje narėje, priklausomai nuo to, kur bus įkurti regioniniai arba vietos padaliniai). Tai taip pat svarbu, kai atsakovo gyvenamoji vieta (buveinė) arba įprastinė gyvenamoji vieta yra valstybėje narėje, kuri nėra BPT susitarimo susitariančioji šalis (pvz., licencijos savininkas, kurio gyvenamoji vieta (buveinė) yra Ispanijoje, pagal licencijos sutartį turėjo įvykdyti prievolę Nyderlanduose; byla pagal prievolės įvykdymo vietą keliama Vokietijos centriniame padalinyje, o ne Nyderlanduose). Lygiai taip pat, perdavus kompetenciją Beniliukso Teisingumo Teismui, atsakovui (įskaitant atsakovus iš valstybės narės, kuri nėra susitariančioji šalis) gali tekti atvykti į teismą, esantį ne toje valstybėje narėje, kurioje yra pagal Reglamento „Briuselis I“ taisyklės paskirtas teismas. Nors Reglamento „Briuselis I“ 71 straipsniu leidžiami susitarimai tam tikrais jau aptartais klausimais, nauji susitarimai neleidžiami. Todėl būtina patikslinti, kad taikant Reglamentą „Briuselis I“ ir Bendras patentų teismas, ir Beniliukso Teisingumo Teismas turi būti laikomi

³ SEC (2010) 1547 galutinis, 2010 12 14.

valstybės narės teismais, taip užtikrinant, kad Reglamentas šiems teismams būtų taikomas visa apimtimi.

Naujos redakcijos Reglamente „Briuselis I“ nėra pateikiama teismo apibrėžtis. Reglamento „Briuselis I“ tikslais jame apsiribojama tam tikrų konkrečių institucijų įtraukimu į teismo sąvoką 3 straipsnyje. Tiesa, 11 konstatuojamojoje dalyje paaiškinama, kad teismo sąvoka turėtų apimti kelioms valstybėms narėms bendrus teismus arba tribunolus. 11 konstatuojamojoje dalyje tiesiogiai nurodoma į Beniliukso Teisingumo Teismą, kai šis įgyvendina jurisdikciją klausimais, patenkančiais į Reglamento „Briuselis I“ taikymo sritį. 11 konstatuojamojoje dalyje paaiškinama, kad tokių bendrų teismų sprendimai turi būti pripažįstami ir vykdomi vadovaujantis Reglamentu „Briuselis I“. Nežiūrint to, konstatuojamoji dalis nėra privalomo pobūdžio ir negali suteikti pakankamo teisinio tikrumo dėl atitinkamų tarptautinių susitarimų atitikties naujos redakcijos Reglamentui „Briuselis I“, visų pirma jo 71 straipsniui. Todėl reikalingas konkretus teisės aktų pakeitimas. Šis pakeitimas grindžiamas sprendimu, priimtu Reglamento 3 straipsnyje Vengrijos notarų ir Švedijos vykdymo institucijos atveju; jame į teismo sąvoką pagal Reglamentą įtraukiami konkrečiai Bendras patentų teismas ir Beniliukso Teisingumo Teismas. Dėl aiškumo visi reikalingi pakeitimai, susiję su susitarimais dėl Bendro patentų teismo ir Beniliukso Teisingumo Teismo, sujungti į keturias naujas nuostatas (nauji 71a–71d straipsniai).

Patikslinus, kad ir Bendras patentų teismas, ir Beniliukso Teisingumo Teismas, taikant naujos redakcijos Reglamentą „Briuselis I“, turi būti laikomi teismais, bus užtikrinta, kad šių teismų tarptautinę jurisdikciją nulems Reglamentas „Briuselis I“; visų pirma bus užtikrinta, kad atsakovai, kurie pagal Reglamento „Briuselis I“ taisyklės tikisi būti paduoti į teismą konkrečioje valstybėje narėje, gali būti paduoti į teismą Bendro patentų teismo padalinyje arba Beniliukso Teisingumo Teisme, kurie yra įsikūrę kitoje valstybėje narėje nei nacionaliniai teismai, paskirti remiantis Reglamentu „Briuselis I“. Atsakovams svarbūs teisinio tikrumo ir prognozuojamumo principai reikalauja, kad šis teritorinės jurisdikcijos pakeitimas būtų aiškiai išdėstytas Reglamento „Briuselis I“ tekste.

3.2. Jurisdikcijos taisyklių taikymas Bendram patentų teismui ir Beniliukso Teisingumo Teismui, iš vienos pusės, ir valstybėms narėms, kurios nėra BPT susitarimo arba 1965 m. Beniliukso sutarties protokolo susitariančiosios šalys, iš kitos pusės

Siekiant visiško skaidrumo bendrai ir nuosekliai taikant atitinkamus tarptautinius susitarimus ir naujos redakcijos Reglamentą „Briuselis I“, pastarajame turėtų būti nustatyta, kaip naujos redakcijos Reglamento „Briuselis I“ jurisdikcijos taisyklės taikomos Bendram patentų teismui ir Beniliukso Teisingumo Teismui, tokiu pat būdu, kaip naujos redakcijos Reglamento „Briuselis I“ 71 straipsnyje nustatyta dėl kitų tarptautinių konvencijų konkrečiais klausimais. Panašūs paaiškinimai pateikiami, pavyzdžiui, 2007 m. Lugano konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 64 ir 67 straipsniuose.

Todėl naująja taisykle 71b straipsnio 1 dalyje nustatoma, kad Bendras patentų teismas ir Beniliukso Teisingumo Teismas turės jurisdikciją visada, kai ją pagal Reglamento „Briuselis I“ taisyklės turi vienos iš atitinkamų susitariančiųjų valstybių narių nacionalinis teismas. *A contrario*, Bendras patentų teismas ir Beniliukso Teisingumo Teismas jurisdikcijos neturės, kai pagal Reglamentą „Briuselis I“ jurisdikcijos neturi susitariančiosios valstybės narės nacionalinis teismas (pavyzdžiui, kai pagal Reglamentą „Briuselis I“ jurisdikcija priklauso valstybės narės, kuri nėra susitariančioji šalis, teismams).

3.3. Trečiųjų valstybių atsakovams taikomų jurisdikcijos taisyklių papildymas

BPT susitarimo 31 straipsnyje nustatyta, kad Bendro patentų teismo tarptautinė jurisdikcija nustatoma vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1215/2012 arba, kai taikoma, Konvencija dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (Lugano konvencija). Tačiau kai naujos redakcijos Reglamentu „Briuselis I“ ir 2007 m. Lugano konvencija jurisdikcija nustatoma darant nuorodą į nacionalinę teisę (žr. minėto reglamento 6 straipsnį ir Lugano konvencijos 4 straipsnį), nenurodyta, kurios taisyklės turėtų būti taikomos nustatant kelioms valstybėms narėms bendrų teismų, tokių kaip Bendras patentų teismas ir Beniliukso Teisingumo Teismas, jurisdikciją. Be to, nuoroda į vieną ar kitą nacionalinę teisę vieningoje jurisdikcinėje sistemoje sukurtų nevienodą teisę kreiptis į kelis Bendro patentų teismo padalinius, kurios nebūtų galima pateisinti jokia objektyvia priežastimi.

Panaši problema jau yra išspręsta galiojančiame Prekių ženklų reglamente (Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2009 dėl Bendrijos prekės ženklo) ir Dizaino reglamente (Tarybos reglamentas (EB) Nr. 6/2002 dėl Bendrijos dizaino), kurių kiekviename iš tiesų yra visas vienodų jurisdikcijos taisyklių trečiųjų valstybių atsakovų atžvilgiu rinkinys.

Todėl reikėtų papildyti naujos redakcijos Reglamento „Briuselis I“ jurisdikcijos taisykles klausimais, kurie priklausys Bendro patentų teismo ir Beniliukso Teisingumo Teismo kompetencijai, kiek tai susiję su atsakovais, kurių gyvenamoji vieta (buveinė) yra ne Europos Sąjungos valstybėse. Tam tikrais atvejais jau yra nustatytos vienodos jurisdikcijos taisyklės (tokios kaip išimtinė jurisdikcija dėl patentų registracijos ir galiojimo, susitarimai dėl teismo pasirinkimo), tačiau ne visais (tokiais kaip bylos, susijusios su patentų pažeidimais, licenciniai susitarimai nesant susitarimo dėl teismo pasirinkimo).

Todėl naujasis pasiūlymas 71b straipsnio 2 dalyje išplečia reglamento jurisdikcijos taisyklių taikymą ginčams, kuriuose dalyvauja trečiųjų valstybių atsakovai, kurių gyvenamoji vieta (buveinė) yra trečiojoje valstybėje. Be to, užtikrinama Bendro patentų teismo ir Beniliukso Teisingumo Teismo jurisdikcija taikyti laikinąsias, tarp jų ir apsaugos, priemones, net kai trečiųjų valstybių teismai turi materialinę jurisdikciją šiuo klausimu. Šis išplėtimas bus taikomas nepažeidžiant 2005 m. Europos bendrijos ir Danijos Karalystės susitarimo dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, kuriuo jau reglamentuojama Danijos atsakovų padėtis, ir 2007 m. Lugano konvencijos tuo pačiu klausimu, kuria jau reglamentuojama Šveicarijos, Norvegijos ir Islandijos atsakovų padėtis, nuostatų.

Po šio išplėtimo teisė kreiptis į Bendrą patentų teismą ir Beniliukso Teisingumo Teismą bus užtikrinta tais atvejais, kai atsakovo gyvenamoji vieta (buveinė) yra ne ES valstybėje narėje, kaip ir tais atvejais, kai atsakovo gyvenamoji vieta (buveinė) yra ES valstybėje narėje. Be to, tokia teisė užtikrinama nepriklausomai nuo instancijos ar Bendro patentų teismo padalinio, kuriame pareiškiamas ieškinys.

Be to, naujuoju pasiūlymu 71b straipsnio 3 dalyje nustatoma papildoma ginčų, kuriuose dalyvauja atsakovai, kurių gyvenamoji vieta (buveinė) yra už ES ribų, nagrinėjimo vieta. Pasiūlyme numatyta, kad ne ES įsikūręs atsakovas gali būti paduotas į teismą jam priklausančio kilnojamojo turto buvimo vietoje, jei jo vertė nėra mažareikšmė, palyginti su ieškinio verte, o ginčas pakankamai glaudžiai susijęs su teismo, kuriame iškelta byla, valstybe nare. Turto buvimo vieta kompensuoja atsakovo nebuvimo Sąjungoje aplinkybę. Tokia taisyklė šiuo metu taikoma didelėje valstybių narių dalyje; jos privalumas – užtikrinama galimybė vykdyti teismo sprendimą valstybėje, kurioje jis buvo priimtas. Tai taisyklė, labiau atitinkanti bendrą naujos redakcijos Reglamento „Briuselis I“ dvasią nei kitos subsidiarinės

jurisdikcijos taisyklės, tokios kaip numatytosios aukščiau minėtuose prekių ženklų ir dizaino reglamentuose, kuriomis leidžiama iškelti bylą prieš trečiųjų valstybių atsakovus, visų pirma, tos valstybės narės, kurioje yra ieškovo gyvenamoji vieta (buveinė), teismuose (*forum actoris*). Su turto buvimu siejama ginčo nagrinėjimo vieta gali užtikrinti Bendro patentų teismo ir Beniliukso Teisingumo Teismo jurisdikciją tokiais atvejais, kai išplėstos jurisdikcijos taisyklės pagal reglamentą nesuteiktų jurisdikcijos ir kai tokia jurisdikcija būtų tinkama. Pavyzdžiui, Bendro patentų teismo atveju su turto buvimu siejama jurisdikcija užtikrintų, kad teismas turės jurisdikciją Turkijos atsakovo, pažeidžiančio keliose valstybėse narėse ir Turkijoje galiojantį Europos patentą, atžvilgiu.

3.4. Taisyklių dėl *lis pendens* ir susijusių ieškinių taikymas Bendram patentų teismui ir Beniliukso Teisingumo Teismui, iš vienos pusės, ir valstybėms narėms, kurios nėra BPT susitarimo arba 1965 m. Beniliukso sutarties protokolo susitariančiosios šalys, iš kitos pusės

Be to, naująja taisykle 71c straipsnyje nustatoma, kad Bendram patentų teismui ir Beniliukso Teisingumo Teismui, iš vienos pusės, ir valstybių narių, kurios nėra susitariančiosios šalys, teismams, iš kitos pusės, taikomos naujos redakcijos Reglamento „Briuselis I“ taisyklės dėl *lis pendens* ir susijusių ieškinių. Galiausiai šiame straipsnyje taip pat nustatoma, kad naujos redakcijos Reglamento „Briuselis I“ taisyklės taikomos, kai pereinamuoju laikotarpiu, nurodytu Susitarimo dėl bendro patentų teismo 83 straipsnio 1 dalyje, byla iškeliama Bendrame patentų teisme, iš vienos pusės ir to susitarimo susitariančiųjų valstybių narių nacionaliniuose teismuose, iš kitos pusės.

3.5. Pripažinimo ir vykdymo taisyklių taikymas valstybių narių, kurios ratifikavo Susitarimą dėl bendro patentų teismo, ir valstybių narių, kurios jo neratifikavo, atžvilgiu

Siekiant visiško skaidrumo bendrai ir nuosekliai taikant atitinkamus tarptautinius susitarimus ir naujos redakcijos Reglamentą „Briuselis I“, pastarajame reglamente turėtų būti nustatyta, kaip naujos redakcijos Reglamento „Briuselis I“ pripažinimo ir vykdymo taisyklės bus taikomos valstybių narių, kurios yra atitinkamų tarptautinių susitarimų susitariančiosios šalys, ir valstybių narių, kurios nėra šių susitarimų susitariančiosios šalys, tarpusavio santykiams. Panašių nuostatų yra naujos redakcijos Reglamento „Briuselis I“ 71 straipsnyje dėl kitų tarptautinių konvencijų konkrečiais klausimais ir 2007 m. Lugano konvencijos dėl sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 64 ir 67 straipsniuose.

Todėl naujuoju 71d straipsniu reglamentuojamas Bendro patentų teismo ir Beniliukso Teisingumo Teismo sprendimų pripažinimas ir vykdymas valstybėse narėse, kurios nėra atitinkamų tarptautinių susitarimų susitariančiosios šalys, taip pat valstybėse narėse, kurios nėra šių susitarimų susitariančiosios šalys, šių susitarimų reglamentuojamais klausimais priimtų sprendimų, kurie turi būti pripažinti ir vykdomi valstybėse narėse, kurios yra šių tarptautinių susitarimų susitariančiosios šalys, pripažinimas ir vykdymas.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 67 straipsnio 4 dalį ir 81 straipsnio 2 dalies a, c ir e punktus,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁴,

priimdami sprendimą pagal įprastą teisėkūros procedūrą,

kadangi:

- (1) 2013 m. vasario 19 d. kai kurios valstybės narės pasirašė Susitarimą dėl bendro patentų teismo; šiame susitarime nustatyta, kad jis neįsigalioja iki ketvirto mėnesio pirmos dienos, skaičiuojant nuo Reglamento (ES) Nr. 1215/2012 pakeitimų dėl pastarojo reglamento santykio su susitarimu, įsigaliojimo dienos;
- (2) 2012 m. spalio 15 d. trys valstybės narės, kurios yra 1965 m. kovo 31 d. Sutarties dėl Beniliukso Teisingumo Teismo įsteigimo ir statuto susitariančiosios šalys, pasirašė protokolą, kuriuo ši sutartis buvo pakeista, sukurdamos galimybę Beniliukso Teisingumo Teismui suteikti tam tikrą jurisdikciją konkrečiais klausimais, patenkančiais į Reglamento (ES) Nr. 1215/2012 taikymo sritį;
- (3) reikia sureguliuoti minėtų tarptautinių susitarimų ir Reglamento (ES) Nr. 1215/2012 santykį;
- (4) taikant šį reglamentą, Bendras patentų teismas ir Beniliukso Teisingumo Teismas turėtų būti laikomi teismais, siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir prognozuojamumą, svarbius atsakovams, kuriems šiuose teismuose, tačiau kitoje valstybėje narėje nei nustatyta pagal šio reglamento taisyklės, gali būti iškeltos bylos;
- (5) Bendras patentų teismas ir Beniliukso Teisingumo Teismas turėtų turėti galimybę įgyvendinti jurisdikciją atsakovų, kurių gyvenamoji vieta (buveinė) yra ne valstybėse narėse, atžvilgiu. Todėl, kiek tai susiję su Bendro patentų teismo ir Beniliukso Teisingumo Teismo jurisdikcijai priskiriamais klausimais, šio reglamento taisyklės turėtų būti taikomos atsakovams, kurių gyvenamoji vieta (buveinė) yra ne Sąjungos valstybėse narėse. Galiojančios jurisdikcijos taisyklės užtikrina glaudų ryšį tarp teismo proceso, kuriam taikomas šis reglamentas, ir valstybių narių teritorijos, o tai pateisina platesnį šių taisyklių taikymą atsakovams, nepaisant jų gyvenamosios vietos. Be to, šis reglamentas turėtų nustatyti atvejus, kuriais Bendras patentų teismas ir Beniliukso Teisingumo Teismas gali naudotis subsidiaria jurisdikcija;

⁴

OL C , , p. .

- (6) šio reglamento taisyklės dėl *lis pendens* ir susijusių ieškinių, kuriomis siekiama užkirsti kelią lygiagrečiam teismo procesui ir nesuderinamiems teismų sprendimams, turėtų būti taikomos, kai bylos iškeliamos valstybių narių, kuriose galioja aukščiau nurodyti tarptautiniai susitarimai, teismuose, ir valstybių narių, kuriose šie susitarimai negalioja, teismuose;
 - (7) šio reglamento taisyklės dėl *lis pendens* ir susijusių ieškinių lygiai taip pat turėtų būti taikomos, kai Susitarimo dėl bendro patentų teismo 83 straipsnio 1 dalyje nurodytu pereinamuoju laikotarpiu bylos dėl tam tikro pobūdžio ginčų, susijusių su Europos patentais, kaip apibrėžta minėtoje dalyje, iškeliamos Bendrame patentų teisme, iš vienos pusės, ir valstybės narės – BPT susitarimo susitariančiosios šalies nacionaliniame teisme, iš kitos pusės;
 - (8) Bendro patentų teismo arba Beniliukso Teisingumo Teismo sprendimai valstybėse narėse, kurios nėra atitinkamų tarptautinių susitarimų susitariančiosios šalys, turėtų būti pripažįstami ir vykdomi vadovaujantis šiuo reglamentu;
 - (9) valstybių narių, kurios nėra atitinkamų tarptautinių susitarimų susitariančiosios šalys, teismų sprendimai turėtų būti ir toliau pripažįstami ir vykdomi kitose valstybėse narėse vadovaujantis šiuo reglamentu;
 - (10) šis reglamentas turėtų pradėti būti taikomas tuo pačiu metu, kaip ir Reglamentas (ES) Nr. 1215/2012, siekiant sudaryti galimybę tinkamai įsigaliooti BPT susitarimui ir praktiškai perduoti kompetenciją Beniliukso Teisingumo Teismui;
 - (11) todėl Reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,
- PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

- 1) Reglamento (ES) Nr. 1215/2012 14 konstatuojamosios dalies pabaigoje įterpiamas šis naujas sakiny:

„Vienodos jurisdikcijos taisyklės turėtų taip pat būti taikomos nepriklausomai nuo atsakovo gyvenamosios vietos (buveinės) tais atvejais, kai kelioms valstybėms narėms bendri teismai įgyvendina jurisdikciją klausimais, patenkančiais į šio reglamento taikymo sritį.“

- 2) Reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 papildomas 71a, 71b, 71c ir 71d straipsniais:

„71a straipsnis

1. Šio reglamento tikslais kelioms valstybėms narėms bendras teismas (toliau – bendras teismas) yra valstybės narės teismas, kai, vadovaudamasis susitarimu, kuriuo jis įsteigtas, jis įgyvendina jurisdikciją civilinėse ir komercinėse bylose, kaip apibrėžta šiame reglamente.

2. Šio reglamento tikslais visi šie teismai yra bendri teismai:

- a) Bendras patentų teismas, įsteigtas Susitarimu dėl bendro patentų teismo, pasirašytu 2013 m. vasario 19 d. (toliau – BPT susitarimas);
- b) Beniliukso Teisingumo Teismas, įsteigtas 1965 m. kovo 31 d. Sutartimi dėl Beniliukso Teisingumo Teismo įsteigimo ir statuto (toliau – Beniliukso sutartis).

71b straipsnis

Bendro teismo jurisdikcija nustatoma kaip nurodyta žemiau:

1. Bendras teismas turi jurisdikciją, kai pagal šį reglamentą valstybės narės, kuri yra susitarimo, kuriuo įsteigiamas bendras teismas, šalis, teismai turi jurisdikciją nagrinėti bylas, patenkančias į to susitarimo taikymo sritį.
2. Kai atsakovo gyvenamoji vieta (buveinė) yra ne valstybėje narėje ir šiuo reglamentu jurisdikcija nėra kitaip jam priskirta, II skyriaus nuostatos taikomos taip, lyg atsakovo gyvenamoji vieta (buveinė) būtų valstybėje narėje. 35 straipsnis taikomas, net jei materialinę jurisdikciją ginčijamu klausimu turi ne valstybių narių teismai.
3. Kai atsakovo gyvenamoji vieta (buveinė) yra ne valstybėje narėje ir pagal šį reglamentą jurisdikcijos neturi joks valstybės narės teismas, atsakovui byla gali būti iškeliama bendrame teisme, jeigu:
 - a) atsakovui priklausantis turtas yra valstybėje narėje, kuri yra susitarimo, kuriuo įsteigiamas tas bendras teismas, šalis;
 - b) turto vertė nėra mažareikšmė, palyginti su ieškinio verte;
 - c) ginčas pakankamai susijęs su bet kuria valstybe nare, kuri yra susitarimo, kuriuo įsteigiamas tas bendras teismas, šalis.

71c straipsnis

1. Kai byla iškeliama bendrame teisme ir valstybės narės, kuri nėra susitarimo, kuriuo įsteigiamas tas bendras teismas, šalis, teisme, taikomi 29–32 straipsniai.
2. Kai BPT susitarimo 83 straipsnio 1 dalyje nurodytu pereinamuoju laikotarpiu byla iškeliama Bendrame patentų teisme ir valstybės narės, kuri yra BPT susitarimo šalis, teisme, taikomi 29–32 straipsniai.

71d straipsnis

Pripažinimo ir vykdymo klausimais šis reglamentas taikomas pripažįstant ir vykdam:

- a) Bendro patentų teismo arba Beniliukso Teisingumo Teismo sprendimus, kurie turi būti pripažįstami ir vykdomi valstybėse narėse, kurios nėra BPT susitarimo arba Beniliukso sutarties susitariančiosios šalys; ir
- b) valstybių narių, kurios nėra BPT susitarimo arba Beniliukso sutarties susitariančiosios šalys, teismų sprendimus, kurie turi būti pripažįstami ir vykdomi valstybėse narėse, kurios yra tokių susitarimų susitariančiosios šalys.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2015 m. sausio 10 d.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas